

Kauzy radního za ODS Martina Langa a místopředsedy SPD Radima

Fialy vyvolaly debatu, jak se v Česku stíhají nenávistné projevy na internetu.

foto: fotouk

Policisté začali loni stíhat o třetinu víc Deník N. V rozpoznávání a trestání

případů nenávistných projevů než v roce 2017, zjistil těchto kauz má však česká justice stále značné rezervy.

Hajlování známe, nenávist
na webu se učíme poznávat

Reprofoto: Deník N

Hajlování známe, nenávist na webu se učíme poznávat

Deník N, 23. 5. 2019, autoři: Lukáš Prchal, Jan Tvrdoň

Policisté začali loni stíhat o třetinu víc případů nenávistných projevů než v roce 2017, zjistil Deník N. V rozpoznávání a trestání těchto kauz má však česká justice stále značné rezervy.

Neuvěřitelné. Policie chtěla trestně stíhat místopředsedu SPD a šéfa poslaneckého klubu Radima Fialu za video, na kterém je zobrazena kriminalita imigrantů a džihádistů. Podle ní šlo o šíření nenávisti!

Tímto způsobem reagovalo hnutí SPD na zprávu, že policie prověřovala u Fialy podezření z šíření nenávisti. Kriminalisté zkoumali, zda poslanec šířil nenávist sdílením videa na své facebookové stránce. Toto video bylo podle odborníků oslovených Deníkem N manipulativní a účelově sestříhané, aby vyvolalo vůči uprchlíkům negativní postoje.

Jak Deník N již dříve informoval, Fialovo stíhání nedoporučili policistům státní zástupci. Ti se totiž domnívali, že video nevybočuje z „běžného provozu“ na sítích.

Dalším příkladem nenávistného projevu z poslední doby je facebookový status radního středočeské Jesenice Martina Langa (ODS), který napsal, že prezident Miloš Zeman by měl být podřezán. Policie nyní začala případ vyšetřovat.

NOVÁ DOBA, NOVÉ PROJEVY NENÁVISTI

Česká justice podle expertů neumí v záplavě projevů na internetu odhalit případy podněcování k nenávisti a trestat je.

„Pořád vyžaduje, aby vše bylo naprosto jasné a explicitní. Umíme odsoudit neonacistu s hákovým křížem na krku, který zmlátí Roma. Ale i ti nejhoupější skinheadi se už naučili, že nemají nic rasistického říkat,“ řekl Deníku N Jan Charvát, specialista na politický extremismus z Fakulty sociálních věd Masarykovy univerzity v Brně.

„Justice moc neumí odstíhat případy, které nejsou naprosto explicitní. Od 90. let se to ale pomalu zlepšuje,“ dodal Charvát.

Odborníci například oceňují, že Vrchní státní zastupitelství v Praze minulý týden podle zjištění Deníku N obvinilo v souvislosti s atentáty na Novém Zélandu jednoho člověka ze spáchání trestného činu schvalování teroristického útoku.

Průlomovým případem, díky němuž se přístup k nenávisti na internetu změnil, byla kauza zpěváka Radka Bangy. Lidé na internetu muzikantovi za jeho protest vůči kapele Ortel při vyhlašování soutěže Zlatý slavík v roce 2016 vyhrožovali smrtí. Banga musel policii téměř dostrkat k tomu, aby hnala lidi za nenávist vůči němu k odpovědnosti.

„Takové případy se dlouho nestíhaly. Jsme ve fázi, kdy se to stalo palčivým problémem. Kauza Banga je jeden z těch případů, které přístup k této problematice posunuly,“ souhlasí Jan Lata, specialista na tyto případy z Nejvyššího státního zastupitelství, který je zároveň prezidentem Unie státních zástupců.

„Je to pro nás nové prostředí. Hákový kříž vytetovaný na ruce, hajlování v hospodě – to pro nás bylo známé a reálné prostředí. Nyní se to děje převážně ve virtuálním prostředí. Musíme si zvyknout na to, že co se děje na internetu, je totéž, jako by se to dělo v reálném prostředí. A musíme se naučit zajišťovat důkazy v tomto novém prostředí,“ uvedl pro Deník N nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman.

Podle něj se změnil i přístup části společnosti. „Co by bylo nemožné říct před patnácti lety někde na veřejnosti, dneska lidé něco takového napíší v pohodě pod článek na internetu,“ říká.

„Ne že by míra necitlivosti byla vyšší, ale spíše prostředí provokuje k tomu, že množství takových projevů je velké. V tom prostoru je to všude. Kdežto v minulosti jsme to měli v té hospodě na jednom místě v jednu chvíli,“ říká Zeman.

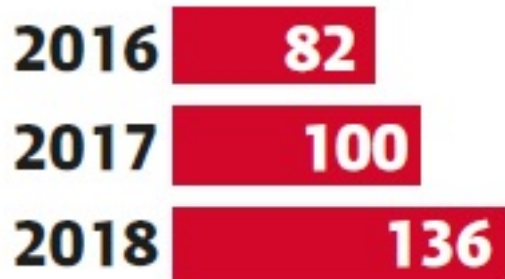
Jedním z problémů stíhání nenávistných projevů je samotná identifikace člověka, který je na sociálních sítích šíří. Příklady z praxe totiž ukazují, že ne vždy dokáže justice říct, kdo je původcem konkrétního příspěvku. Toto byl jeden z argumentů, proč státní zástupci doporučili policistům nestíhat poslance Fialu. K jeho profilu má podle dat Facebooku přístup sedm lidí, nemusí proto být jasné, zda to byl přímo místopředseda SPD, kdo sdílel zmíněné manipulativní video.

Ze stejného důvodu soud v dubnu osvobodil muže, který měl na Facebooku útočit na teplické prvňáčky. Podezřelý sice v přípravném řízení podle České televize přiznal, že statusy psal, u soudu to ale nepotvrdil.

STOUPÁ POČET STÍHANÝCH PŘÍPADŮ

Podle dat Nejvyššího státního zastupitelství, která má Deník N k dispozici, v dlouhodobém srovnání počet stíhaných trestných činů, jež v sobě mají nenávistný či rasový podtext, výrazně klesl. Od roku 2016 v souvislosti s migrační vlnou a nárůstem nenávistných projevů na internetu nicméně stoupá. V roce 2018 bylo takových případů o třetinu víc než o rok dřív.

Počet stíhaných případů

ZDROJ: NEJVYŠŠÍ STÁTNÍ
ZASTUPITELSTVÍ

[REDACTED]